

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 21. märts 2022
(OR. en)

7414/22

CONOP 18
CODUN 11
CFSP/PESC 402

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	7050/1/22 REV 1 COPS 106 CONOP 17 CODUN 10 CFSP/PESC 385
Teema:	Nõukogu järeldused bioloogiliste ja toksinrelvade konventsiooni üheksanda läbivaatamiskonverentsi kohta

Delegatsioonidele esitatakse lisas nõukogu järeldused bioloogiliste ja toksinrelvade konventsiooni üheksanda läbivaatamiskonverentsi kohta, mille nõukogu kiitis heaks oma 21. märtsil 2022. aastal toimunud 3859. istungil.

**NÕUKOGU JÄRELDUSED BIOLOOGILISTE JA TOKSIINRELVADE
KONVENTSIOONI ÜHEKSANDA LÄBIVAATAMISKONVERENTSI KOHTA**

1. Nõukogul on hea meel bioloogiliste ja toksinrelvade konventsiooni (BTWC) eeloleva üheksanda läbivaatamiskonverentsi toimumise üle. Kooskõlas 2003. aasta massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi strateegiaga kinnitab nõukogu veel kord, et toetab üksmeelselt BTWCd kui õiguslikult siduvat bioloogiliste relvade vastast ülemaailmset õigusnormi ning nurgakivi rahvusvahelistele püüdlustele takistada biotoimeainete või toksinide väljatöötamist, tootmist, ladustamist või muul viisil omandamist ja relvadena kasutamist.
2. Nõukogu on kindlalt pühendunud mitmepoolse ja lepingupõhise lähenemisviisi kohaldamisele, mis säilitab ja tugevdab rahu ja julgeolekut. BTWC on ülemaailmse desarmeerimise ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise struktuuri üks peamisi tugisambaid.
3. Nõukogu tunnistab, et BTWC oli 1975. aastal esimene konventsioon, millega keelustati terve massihävitusrelvade kategooria, ning kinnitab veel kord konventsiooni ülemaailmse kohaldamise tähtsust. Alates konventsiooni jõustumisest on selle osalisteks saanud 183 riiki, mis rõhutab BTWC üldist tähtsust ülemaailmsete ohtudega tegelemisel. Nõukogu kutsub kõiki konventsiooniga veel mitte ühinenud riike sellega ühinema ning pidama kuni ühinemiseni kinni konventsiooni tingimustest.
4. Nõukogu tunnistab, kui oluline on BTWCga täiendatud protokoll lämmatavate, mürgiste või neile sarnanevate gaaside ja bakterioloogiliste vahendite sõjas tarvitamise keelu kohta, mida tuntakse ka 1925. aasta Genfi protokollina. Nõukogu kutsub üles Genfi protokolliga ülemaailmselt kohaldama ja tunnustab ratifitseerimisi, mis on toimunud pärast nõukogu otsuse vastuvõtmist, milles käsitletakse ELi seisukohta 2015. aastal toimunud kaheksandaks läbivaatamiskonverentsiks.

5. Nõukogu tunnistab, et biotoimeaineid ja toksiine kasutatakse laialdaselt rahumeelsetel eesmärkidel kooskõlas BTWC sätetega. Samal ajal on risk, et ohtlikud patogeenid levivad looduslikult või õnnetusjuhtumi tagajärjel. COVID-19 pandeemia ajal nägime, kui kiiresti saavad haigused ületada riigipiire ning kui ohtlikud ja häirivad need olla võivad. Seepärast on BTWC ja selle rakendamise tugevdamine pakilisem kui kunagi varem.
6. Võttes arvesse seda konteksti ja osalisriikide poolt praeguse läbivaatamistsükli jooksul tehtud sisulist tööd, kujutab üheksas läbivaatamiskonverents endast ainulaadset võimalust mitte ainult konventsiooni ja selle rakendamise tugevdamiseks ning bioohutuse ja bioturvalisuse parandamiseks kogu maailmas, vaid ka selleks, et edendada osalisriikide abistamist, koostööd, reageerimist ja valmisolekut. See läbivaatamiskonverents toimub õigel ajal, et tugevdada bioloogiliste relvade vastast ülemaailmset normi ning arendada BTWCd edasi biotoimeainete ja toksiinide väärkasutamise ning sellealase teaduse ja tehnoloogia arendamise tõkestamiseks, edendades samal ajal nende rahumeelset kasutamist.
7. Nõukogul on kahju, et üheksas läbivaatamiskonverents tuli ülemaailmse COVID-19 pandeemia tõttu vältimatult edasi lükata, ja ta rõhutab läbivaatamiskonverentside olulist rolli BTWC rakendamisel, järgimisel ja tugevdamisel.
8. Nõukogu toetab läbivaatamiskonverentsil tulevikku suunatud otsuste ja soovitude vastuvõtmist. Nendega nähakse ette selge tegevuskava järgmiseks läbivaatamistsükliks, sealhulgas tugev istungitevaheline programm.
Nõukogu prioriteedid on järgmised:
 - a) saavutada ja säilitada usaldus nõuete täitmise suhtes;
 - b) teostada teaduslik ja tehnoloogiline läbivaatamine;
 - c) toetada täielikku riiklikku rakendamist;
 - d) võtta kasutusele artikli V kohased konsultatsioonimenetlused, et lahendada probleeme, mis võivad seoses BTWC eesmärgi või kohaldamisega tekkida;

- e) rakendada artiklit VII, mis käsitleb abi andmist riikidele, kes on sattunud ohtu konventsiooni rikkumise tagajärjel;
 - f) toetada artikli X rakendamist, mis käsitleb rahuotstarbelise varustuse, materjalide ja teabe vahetusega seotud koostööd ja abi;
 - g) edendada konventsiooni ülemaailmset kohaldamist;
 - h) tugevdada BTWC rakendamise toetusüksust (ISU) ja selle rolli.
9. Nõukogu tervitab ELi liikmesriikide võetud kohustust mobiliseerida poliitiline tahe ja edendada eri algatuste abil BTWC kohustuste ja eesmärkide täitmist praeguse läbivaatamistsükli jooksul. Nõukogu toetab selliste praktiliste algatuste väljatöötamist nagu:
- a) teadusnõustamise mehhanism;
 - b) vabatahtlike juhtpõhimõtete kogum teadlastele (käitumisjuhend);
 - c) teabevahetusplatvorm vabatahtlikeks läbipaistvusõppusteks seoses artikli IV kohase nõudega võtta mis tahes riiklikke meetmeid, mis on vajalikud bioloogiliste relvade väljatöötamise, tootmise, ladustamise, omandamise või säilitamise keelamiseks ja tõkestamiseks riigi territooriumil, tema jurisdiktsiooni alla kuuluval või tema kontrolli all oleval territooriumil;
 - d) operatiivandmebaas ja suunised artikli VII raames;
 - e) artikli X kohane bioohutuse ja bioturvalisuse veebiplatvorm;
 - f) bioriski juhtimise standardite edendamine.

EL toetab läbivaatamiskonverentsil asjakohaseid otsuseid nende algatuste kohta.

10. Nõukogu on seisukohal, et täieliku ja tõhusa desarmeerimise ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise korra üks keskseid elemente on kontroll, sealhulgas BTWC raames. Nõukogu kordab oma valmisolekut uurida põhjalikumalt kontrollimise küsimust, võttes arvesse konventsiooni seisukohast olulist teaduse ja tehnoloogia arengut ning ohu arengut. Sellega seoses innustab nõukogu läbivaatamiskonverentsi võtma lähiajal konkreetseid meetmeid, mis koheselt tugevdaksid BTWCd, pidades samal ajal läbirääkimisi võimalike täiendavate meetmete üle, mis tugevdavad BTWC rakendamist, sealhulgas suurendavad läbipaistvust ja nõuete täitmise kindlust. Nõukogu kutsub osalisriike üles käsitlema neid küsimusi konstruktiivselt ja ambitsioonikalt.
11. Nõukogu tunneb heameelt, et osalisriigid esitasid 2021. aastal rekordarvu aruandeid usaldust suurendavate meetmete kohta. Nõukogu innustab kõiki osalisriike tungivalt kasutama ISU-le iga-aastaste usaldust suurendavate meetmete aruannete esitamiseks selliseid ELi rahastatavaid abivahendeid nagu usaldust suurendavate meetmete juhised ja usaldust suurendavate meetmete elektroonilise vahend. Lisaks tuletab nõukogu meelde oma pikaajalist toetust täiendavatele usaldust suurendavatele meetmetele, nagu vastastikused eksperdihinnangud, vabatahtlikud külastused ja muud algatused.
12. Nõukogu tunnistab, et ainus olemasolev rahvusvaheline sõltumatu mehhanism bioloogiliste relvade väidetava kasutamise uurimiseks on ÜRO peasekretäri rakendatav keemia-, bioloogiliste ja toksiinrelvade väidetava kasutamise uurimismehhanism (ÜRO peasekretäri uurimismehhanism). Nõukogu tuletab meelde oma tugevat ja pikaajalist toetust ÜRO peasekretäri uurimismehhanismile ja selle töölerakendamisele kooskõlas ÜRO peasekretäri 2018. aasta desarmeerimiskavaga „Meie ühise tuleviku kindlustamine“. Nõukogu tuletab meelde, et ta võttis 2. juunil 2020 vastu otsuse, millega rahastatakse projekte, mille eesmärk on ÜRO peasekretäri uurimismehhanismi käivitamine, eelkõige seoses bioloogiliste relvade väidetava kasutamisega.
13. Võttes arvesse konventsiooniga seotud bioteaduste ja tehnoloogia kiiret arengut, toetab nõukogu lisaks seda, et üheksas läbivaatamiskonverents delegeeriks teatavate otsuste tegemise volitused osalisriikide kohtumisele.

14. Nõukogu tunnistab, et BTWC ISU annab osalisriikidele väga väärtuslikku toetust nende BTWC kohustuste täitmiseks ja istungitevahelise tööprogrammi rakendamiseks. Nõukogu toetab kindlalt ISU rolli tugevdamist, sealhulgas ISUs teadus- ja tehnoloogiaametniku ametikoha loomise kaudu.
15. Nõukogu rõhutab, et konventsiooni toimimise, sealhulgas korraliste kohtumiste korraldamise ja ISU tegevuse oluline tingimus on konventsiooni osalisriikide täielikud ja õigeaegsed osamaksed BTWC eelarvesse. Võlgnevuste jätkuv kuhjumine mõnede poolt ei ole vastuvõetav. Nõukogu tuletab meelde, et 2018. aastal loodud töökapitalifondi eesmärk on pakkuda lühiajalist finantslikviidsust kalendriaasta alguses ning mitte katta tasumata makseid või võlgnevusi. Nõukogu kutsub veel kord kõiki osalisriike üles täitma konventsioonist tulenevad rahalised kohustused ning maksma määratud osamaksed õigeaegselt ja täielikult. Nõukogu kutsub võlgnevaid osalisriike tungivalt üles oma võlgnevused viivitamata tasuma.
16. Nõukogu rõhutab, et sooline võrdõiguslikkus ning naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamine on liidu jaoks tähtis horisontaalne prioriteet ning et oluline on integreerida soolised aspektid BTWC raames toimuvatesse aruteludesse. Analüüsida tuleks nende relvade võimalikku soospetsiifilist mõju. Sooliselt eristatud andmed ja teadmised soolistest perspektiividest võivad aidata suurendada osalisriikide vastupanuvõimet ja valmisolekut ning suurendada bioloogiliste ja keemiarelvade konventsioonide alusel antava abi tõhusust.
17. Lisaks, toetades kindlalt ÜRO peasekretäri desarmeerimiskava meedet 36, mis keskendub naiste täielikule ja võrdsele osalemisele otsustusprotsessides, toetab ja edendab nõukogu täielikult naiste ja meeste võrdset osalemist desarmeerimise, massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja relvastuskontrolli valdkonnas ning julgustab naisi BTWC läbivaatamiskonverentsil osalema.

18. Nõukogu toetab desarmeerimise ja tuumarelvade leviku tõkestamise alast haridust, millesse annab mitmesuguste tegevuste kaudu oma panuse massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi konsortsium, mis kujutab endast sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustikku. Kooskõlas ELi noortestrategiaga julgustab nõukogu kaasama BTWCd käsitlevasse arutellu ka noori. Sel eesmärgil tuleb nõukogu meelde, et ta võttis 21. jaanuaril 2019 vastu otsuse, millega antakse rahalist toetust projektile, mille eesmärk on pakkuda suutlikkuse arendamise võimalusi maailma lõunapoolsete riikide noortele poliitikakujundajatele, teadlastele ja kõrgkoolide töötajatele, kes tegutsevad BTWCga seotud valdkondades.
19. Nõukogu rõhutab, et äärmiselt tähtis on tagada BTWC üheksanda läbivaatamiskonverentsi positiivne ja sisuline tulemus, vaadates läbi konventsiooni ja varasemalt võetud kohustuste täitmise ning määrates kindlaks valdkonnad ja vahendid, kus ja mille kaudu tuleks tulevikus teha uusi edusamme. Nõukogu rõhutab, kui oluline on saavutada üksmeel konventsiooni tugevdamise ja rakendamise meetmete ja otsuste osas. Nõukogu otsustab BTWC üheksandasse läbivaatamiskonverentsi aktiivselt panustada, tehes muu hulgas ettepanekuid läbivaatamiskonverentsi konkreetsete tulevikku suunatud meetmete kohta. Selleks on ELi liikmesriigid andnud töödokumentidega oma panuse praegusesse läbivaatamistsükklisse. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid suhtuvad läbivaatamiskonverentsil peetavatesse läbirääkimistesse aktiivselt ja konstruktiivselt.
-